

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૨૧] ૯ એસ. સી. આર. ૪૬૯

મિર્ઝા ઈકબાલ ઉર્ફે ગોલુ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્ય

(ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૬૨૮/૨૦૨૧)

૧૪ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૧

[ન્યાયમૂર્તિશ્રી આર. સુભાષ રેડ્ડી અને ન્યાયમૂર્તિશ્રી ઋષિકેશ રોય]

ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩-કલમ-૪૮૨-પરિણીત મહિલાનું મૃત્યુ-વૈવાહિક વિવાદો-પતિના પરિવારના સભ્યો સામે પાયાવિહોણા આક્ષેપો-મૃતક પરિણીત મહિલાના બીજા સામાવાળા, પિતા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદ, જેમાં આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો કે મૃતકના પતિ

અને સાસરિયાઓએ સમાન હેતુથી તેને માર માર્યો હતો, તેના ગળામાં ફંદો લગાવીને હત્યા કરી હતી અને તેને ફાંસી આપી હતી-પ્રથમ અપીલકર્તા (મૃતકના દિયર) અને બીજા અપીલકર્તા (મૃતકની સાસુ) સહિત તમામ નામાંકિત આરોપીઓ સામે કલમ-૪૮૮-એ, ૩૨૩,૫૦૪,૫૦૬,૩૦૪-બી અને દહેજ પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ-૩ અને ૪ હેઠળ કથિત ગુનાઓ માટે કેસ નોંધવામાં આવ્યો હતો. આઈ. પી. સી. ની કલમ-ધારિત:અપીલકર્તાઓ સામેના અસ્પષ્ટ અને પાયાવિહોળા આક્ષેપો સિવાય, કથિત ગુનાઓ માટે તેમની સામે કાર્યવાહી કરવા માટે અપીલકર્તાઓની સંડોવણી જાહેર કરતા કોઈ ચોક્કસ આક્ષેપો ન હતા-અપીલકર્તાઓ સામે કાર્યવાહી રદ કરવા માટે યોગ્ય કેસ-આઈ. પી. સી.-કલમ-૪૮૮-એ, ૩૨૩,૫૦૪,૫૦૬ અને ૩૦૪-બી-દહેજ પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૧૯૬૧-કલમ-૩ અને ૪-અદાલતનો દુરુપયોગ.

અપીલને મંજૂરી આપતા અદાલતે ઠેરવેલ કે:

૧.૧.અપીલકર્તાઓ મૃતકના અનુક્રમે દિયરઅને સાસુ છે.બીજા સામાવાળા (મૃતકના પિતા) દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદનું અવલોકન, જેના અનુસાર ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો, તે અપીલકર્તાઓની સંડોવણી જાહેર કરીને કોઈ ચોક્કસ આરોપો સૂચવતો નથી.પોલીસ દ્વારા

નોંધાયેલા બીજા સામાવાળાના નિવેદનમાં અને સીઆરપીસીની કલમ ૧૭૩ (૨) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલા અંતિમ અહેવાલમાં પણ, સર્વવ્યાપી અને અસ્પષ્ટ આક્ષેપો સિવાય, અપીલકર્તાઓ સામે કથિત ગુનાઓ માટે તેમની સંડોવણી દર્શાવવા માટે કોઈ ચોક્કસ આરોપ નથી.[પેરા ૧૧] [જ૭૩-સી-ડી, ઇ-૭]

૧.૨.અપીલકર્તાઓના કેસ અને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતનો વિચાર છે કે અપીલકર્તાઓ સામે અસ્પષ્ટ અને પાચાવિહોણા આક્ષેપો સિવાય, કથિત ગુનાઓ માટે તેમની સામે કાર્યવાહી કરવા માટે અપીલકર્તાઓની સંડોવણી જાહેર કરતા કોઈ ચોક્કસ આક્ષેપો નથી.કાર્યવાહીને રદ કરવા માટે આ યોગ્ય કેસ છે.[પેરા ૧૨] [જ૭૫-ઇ-એફ]

ગીતા મેહરોત્રા અને બીજું વિરુદ્ધ ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય અને
બીજું, (૨૦૧૨) ૧૦ એસસીસી ૭૪૧:[૨૦૧૨] ૯
એસ. સી. આર. ૬૪૧-પર આધાર રાખ્યો હતો.

કેસ કાયદો સંદર્ભ

[૨૦૧૨] ૯ એસ.સી.આર ૬૪૧ એ પેરા ૧૧ પર આધાર રાખ્યો હતો.

ક્રિમિનલ એપેલેટ જ્યુરિસડીક્શન:ફોજદારી અપીલ નંબર
૧૬૨૮/૨૦૨૧.

કલમ-૪૮૨ નંબર ૪૪૪૭૫/૨૦૧૮ હેઠળ ક્રિમિનલ મિસેલેનિયસ
એપ્લિકેશનમાં અલ્હાબાદ ખાતેની હાઈકોર્ટ ઓફ જ્યુડિકેચરના
૧૦/૧૨/૨૦૧૮ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સુશ્રી વિભા દત્તા મખીજા, વરિષ્ઠ વકીલ, ફુઝૈલ અહમદ અયુબી, પ્રવીણ
ગૌર, કરણ મમગૈન, સુશ્રી શાઈયા ખત્રા, ઈબાદ મુશ્તાક, સુશ્રી આકાંક્ષા રાય,
અપીલકર્તાઓ માટે વકીલો.

સહદેવ સિંહ, સુશ્રી અલકા સિંહા, અનુપ્રત શર્મા, મોહમ્મદ અસદ ખાન,
શશાંક સિંહ, ડૉ. અનિલ કુમાર ગુપ્તા, અનુપમ ચૌધરી, દાનિશ ઝુબેર ખાન,
સામાવાળાઓ માટે વકીલો.

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

ન્યાયમૂર્તિશ્રી આર. સુભાષ રેડ્ડી.

૧. પરવાનગી આપવામાં આવી છે.

૨. આ ફોજદારી અપીલ અલ્હાબાદ ખાતેની ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા અરજી નંબર ૪૪૪૭૫/૨૦૧૮ માં પસાર કરાયેલા ૧૦/૧૨/૨૦૧૮ ના આદેશથી વ્યથિત છે.

૩.ઉપરોક્ત અરજી હાઈકોર્ટ સમક્ષ સીઆરપીસી ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ ચાર્જશીટ નંબર ૦૧/૨૦૧૮ તારીખ ૧૨/૧૦/૨૦૧૮ અને ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટના આદેશને રદ કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેમાં તારીખ ૨૨/૧૦/૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા આઈપીસી ની કલમ ૪૮૮-એ, ૩૨૩, ૫૦૪, ૫૦૬, ૩૦૪-બી અને દહેજ પ્રતિબંધક અધિનિયમ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૩ અને ૪ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે કેસની નોંધ લેવામાં આવી હતી, જે પોલીસ સ્ટેશન-કોતવાલી, જિલ્લો ગોરખપુરની ફાઈલ પર નોંધાયેલ ગુના નંબર ૦૧૩૬/૨૦૧૮ માં છે.

૪. બીજા સામાવાળા-ફરિયાદી શ્રી નિસાર ઉલ્લા મૃતકના પિતા, રુશદા નિસારે રાત્રે ૦૮:૩૧ વાગ્યે ૨૫/૦૭/૨૦૧૮ પર ફરિયાદ નોંધાવી છે. તેમની નાની પુત્રી રુશદા નિસારના લગ્ન ગોરખપુર જિલ્લાના મોહલા-મુફ્તીપુરના રહેવાસી ઝકી ઉલ્લાના પુત્ર મિર્ઝા ઈસ્માઈલ બેગ ઉર્ફે અમીર સાથે

૨૫/૧૨/૨૦૧૫ પર થયા હતા.લગ્નની વિધિ પછી, આરોપી વ્યક્તિઓ મિર્ઝા ઈસ્માઈલ બેગ ઉર્ફે આમિર (પતિ), દિયર (દેવર) મિર્ઝા ઇકબાલ ઉર્ફે ગોલુ (અહીં પ્રથમ અપીલકર્તા), દિયર(નણંદ) હિફ્ઝા ઉર્ફે ચિંકી અને સાસુ (સાસ) સમ્મી (બીજી અપીલકર્તા) દહેજ તરીકે સતત ચાર પૈડાવાળું વાહન અને રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ રોકડ રકમ માંગતા હતા. આરોપ છે કે ઉપરોક્ત માંગણીઓ પૂરી ન થતાં તેઓ તેની દીકરીને માર મારતા અને જાનથી મારી નાખવાની ધમકી આપતા.વધુમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ઘટનાની તારીખના દસ દિવસ પહેલા, તમામ આરોપીઓએ સમાન ઇરાદાથી તેમની પુત્રીને ગંભીર રીતે માર માર્યો હતો અને રોકડ અને કારની દહેજની માંગણીઓ પૂરી ન કરવામાં આવે તો જાનથી મારી નાખવાની ધમકી આપી હતી.બળજબરીથી, તેણે તેની વ્યવસાયિક કમાણીમાંથી રૂ.૭૦૦૦૦ રૂપિયાની રોકડ રકમ પણ આપી હતી, તેમ છતાં, આરોપી કારની માંગણી કરવા મક્કમ હતો.લગભગ રાત્રે ૮ વાગ્યે, આરોપી વ્યક્તિઓએ સમાન ઇરાદાથી તેની પુત્રીને માર માર્યો, તેના ગળામાં ફાંસી લગાવીને તેની હત્યા કરી અને તેને ફાંસી પર લટકાવી દીધી.આ ઘટનાની જાણ થતાં તે પોતાના પુત્ર સાથે સુસ્તથી ગયો હતો અને પોતાની દીકરીને આવી સ્થિતિમાં જોઈને ચોંકી ગયો હતો.જ્યારે પરિસ્થિતિ થોડી સામાન્ય થઈ ગઈ છે, ત્યારે તેણે જરૂરી કાર્યવાહી કરવા અને આરોપી સામે કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે અહેવાલ દાખલ કર્યો છે.ઉપરોક્ત ફરિયાદના આધારે, આઈપીસીની કલમ ૪૮૮-એ, ૩૨૩,૫૦૪,૫૦૬,૩૦૪-બી અને ડી. પી. એક્ટની કલમ ૩ અને ૪

હેઠળ કથિત ગુનાઓ માટે મૃતકના દિયરઅને સાસુ સહિત તમામ નામાંકિત આરોપીઓ સામે કેસ નોંધવામાં આવ્યો હતો.

૫. જ્યારે અપીલકર્તાઓએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રદબાતલ અરજી દાખલ કરી હોય, ત્યારે તેનો નિકાલ વિવાદિત આદેશ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં અપીલકર્તાઓને નીચેની અદાલત સમક્ષ આત્મસમર્પણ કરવા અને જામીન આપવા માટે અરજી કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને તેને કાયદા અનુસાર વિચારણા કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

૬. ફરિયાદને અનુસરીને, ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો અને નોંધણી પછી, તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તપાસ પૂર્ણ કર્યા પછી, ૧૨/૧૦/૨૦૧૮ પર અંતિમ અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને ૨૨/૧૦/૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા તેની નોંધ લેવામાં આવી હતી.

૭. અમે અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ક વકીલ સુશ્રી વિભા દત્તા મખીજા અને ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્યના વિદ્વાન વકીલ શ્રી સહદેવ સિંહ અને મોહમ્મદ.અસદ ખાન, સામાવાળા નંબર ૨/ફરિયાદીના વિદ્વાન વકીલ.

૮. અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે દલીલ કરી છે કે અહીં પ્રથમ અપીલકર્તા મૃતકનો દિયર છે, જે આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક, ખલીલાબાદમાં કેશિયર તરીકે કામ કરે છે. ઘટનાની તારીખ જે ૨૪/૦૭/૨૦૧૮ પર છે, તે ફરજ પર હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે આઈસીઆઈસીઆઈ બેંકમાં તેની નોકરીને ધ્યાનમાં રાખીને ખલીલાબાદમાં રહે છે અને તેની માતા-બીજી અપીલકર્તા શમીમા બાનો ઉર્ફે સમ્મી પણ ૨૦૧૭ થી ખલીલાબાદમાં તેની સાથે રહે છે. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે ફરિયાદી પક્ષના કેસ અનુસાર, આ ઘટના ગોરખપુર ખાતે રાત્રે લગભગ ૮ વાગ્યે બની છે, જે ખલીલાબાદથી ૪૦ કિલોમીટર દૂર છે. ઘટનાની તારીખે, તે આઈસીઆઈસીઆઈ બેંકમાં ફરજ પર હતો અને સવારે ૦૮:૪૯ વાગ્યે શાખામાં પ્રવેશ્યો હતો અને સાંજે ૦૬:૨૫ વાગ્યે બહાર આવ્યો હતો. તે જ હોવા છતાં, અસ્પષ્ટ અને પાયાવિહોણા આક્ષેપો પર, અપીલકર્તાઓ સામે ફરિયાદમાં અથવા આરોપપત્રમાં કોઈ ચોક્કસ આક્ષેપો વિના કાર્યવાહી કરવાની માંગ કરવામાં આવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તપાસની પેન્ડન્સી દરમિયાન, અપીલકર્તાએ ગોરખપુર જિલ્લાના વરિષ્ઠ પોલીસ અધિક્ષક સમક્ષ સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે, જેમાં જણાવ્યું છે કે તે ઘટનાની તારીખે બેંકમાં હતો અને તેના મોબાઇલ નંબરની કોલ વિગતો અને બેંકના સીસીટીવી ફૂટેજ પણ જોઈને તપાસ કરવાની વિનંતી કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેની દિયરજે મૃતક છે તે માનસિક હતાશામાં હતી અને તે માટે તેની સારવાર ચાલી રહી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે

અપીલકર્તાઓ દ્વારા કોઈપણ તપાસ વિના, આકસ્મિક અને નિયમિત રીતે દાખલ કરવામાં આવેલા આવા સોગંદનામા છતાં, અપીલકર્તાઓ સામે અસ્પષ્ટ અને સર્વવ્યાપી આક્ષેપો સાથે અંતિમ અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાઓ સામે તેમની સક્રિય સંડોવણી જાહેર કરતા કોઈ ચોક્કસ આક્ષેપોની ગેરહાજરીમાં, વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટે નિયમિત અને યાંત્રિક રીતે સંજ્ઞાન લીધું છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાઓ/આરોપીઓ સામે કોઈ સામગ્રી અથવા કોઈ ચોક્કસ આક્ષેપો નથી અને જો તેમને સુનાવણીનો સામનો કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે, તો તે કાયદાની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગ સિવાય બીજું કંઈ નથી.વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે અપીલને મંજૂરી આપીને કાર્યવાહીને રદ કરવા માટે તે દેખીતી રીતે યોગ્ય કેસ છે.

૯. બીજી તરફ, પ્રથમ સામાવાળા-રાજ્ય અને બીજા સામાવાળા-ફરિયાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ફરિયાદમાં તેમજ આરોપપત્રમાં નામોના ચોક્કસ ઉલ્લેખને ધ્યાનમાં રાખીને, આ તબક્કે કાર્યવાહીને રદ કરવાનો કેસ નથી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાઓએ સુનાવણીમાં તેમની નિર્દોષતા સાબિત કરવી પડશે.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તમામ આરોપીઓ મૃતક પાસેથી ૧૦૦૦૦૦૦ રૂપિયાની દહેજ અને એક કારની માંગણી કરી રહ્યા હતા અને એક સમાન હેતુથી

૨૪/૦૭/૨૦૧૮ પર, તે બધાએ મૃતકને ઈજા પહોંચાડી હતી અને આખરે તેણીની હત્યા કરી હતી.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પોસ્ટમોર્ટમ અહેવાલમાં મૃત્યુનું કારણ શ્વાસ લેવામાં તકલીફ હોવાનું સ્પષ્ટ રીતે બહાર આવ્યું હોવાથી કાર્યવાહીને રદ કરવા માટે કોઈ આધાર નથી.વધુમાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે મૃતકની દિયરદ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રદ કરવાની અરજીને આ અદાલત દ્વારા ૧૫/૦૪/૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

૧૦. બંને પક્ષોના વિદ્વાન સલાહકારોને સાંભળ્યા પછી, અમે વિવાદિત આદેશ, રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી અન્ય સામગ્રી અને પ્રથમ સામાવાળા-રાજ્ય વતી તેમજ બીજા સામાવાળા-ફરિયાદી વતી દાખલ કરવામાં આવેલા પ્રતિ-સોગંદનામાઓનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કર્યો છે.

૧૧. અપીલકર્તાઓ મૃતકના અનુક્રમે દિયર અને સાસુ છે.બીજા સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદનું અવલોકન, જેના અનુસાર ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો, તે અપીલકર્તાઓની સંડોવણી જાહેર કરીને કોઈ ચોક્કસ આરોપો સૂચવતો નથી.પ્રથમ અપીલકર્તાનો આ ચોક્કસ કેસ છે કે તે ગોરખપુરથી લગભગ ૪૦ કિલોમીટર દૂર ખલીલાબાદ શાખામાં આઈસીઆઈસીઆઈ બેંકમાં કેશિયર તરીકે કામ કરતો હતો.કથિત ઘટના રાત્રે લગભગ ૮ વાગ્યે ૨૪/૦૭/૨૦૧૮ પર હતી જ્યારે તપાસ બાકી હતી, ત્યારે

પ્રથમ અપીલકર્તાએ ૦૮/૦૮/૨૦૧૮ પર વરિષ્ઠ પોલીસ અધિક્ષક સમક્ષ સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે, જેમાં તેણે પોતાની નોકરીની વિગતો આપી છે અને જણાવ્યું છે કે તેને ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો હતો.તે તેનો ચોક્કસ કેસ હતો કે સંબંધિત સમય દરમિયાન, તે આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક, ખલીલાબાદ શાખા, ગોરખપુરમાં કામ કરતો હતો અને તેની માતા પણ તેની સાથે રહેતી હતી.બ્રાન્ચ મેનેજરે શાખામાં તેની હાજરીની પુષ્ટિ કરી છે, જેમાં સવારે ૦૮:૪૮ વાગ્યાનો આવવાનો સમય અને સાંજે ૦૬:૨૫ વાગ્યાનો જવાનો સમય દર્શાવવામાં આવ્યો છે પોલીસ દ્વારા નોંધાયેલા બીજા સામાવાળાના નિવેદનમાં અને સીઆરપીસીની કલમ ૧૭૩ (૨) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલા અંતિમ અહેવાલમાં પણ, સર્વવ્યાપી અને અસ્પષ્ટ આક્ષેપો સિવાય, અપીલકર્તાઓ સામે કથિત ગુનાઓ માટે તેમની સંડોવણી દર્શાવવા માટે કોઈ ચોક્કસ આરોપ નથી.આ અદાલતે વારંવાર નોંધ્યું છે કે વૈવાહિક વિવાદોમાં પતિના પરિવારના સભ્યોને આકસ્મિક સંદર્ભ આપીને તેમને આરોપી બનાવવામાં આવે છે.અપીલકર્તાઓ માટે જાણીતા વરિષ્ઠ વકીલે, તેમના કેસના સમર્થનમાં, **ગીતા મેહરોત્રા અને અન્ય વિરુદ્ધ ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્ય^૧** ના કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો.ઉપરોક્ત કેસમાં, આ અદાલતે સમાન સંજોગોમાં, પતિના પરિવારના સભ્યોને આકસ્મિક સંદર્ભ આપીને આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હોવાનું નિરીક્ષણ કરીને કાર્યવાહીને રદ કરી દીધી છે.એ જ ચુકાદામાં, એવું માનવામાં આવે છે કે મોટી સંખ્યામાં પરિવારના સભ્યોને તેમના નામોનો આકસ્મિક ઉલ્લેખ

^૧ (૨૦૧૨) ૧૦ એસસીસી ૭૪૧

કરીને એફ. આઈ. આર. માં દર્શાવવામાં આવ્યા છે અને તેમાં તેમની સક્રિય સંડોવણીનો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો નથી, જેમ કે, તેમની સામેની બાબતની નોંધ લેવી વાજબી ન હતી.વધુમાં એવું માનવામાં આવે છે કે આવા પ્રકારના કેસોમાં સંજ્ઞાન લેવાથી ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ થાય છે.ઉપરોક્ત ચુકાદાના પરિચ્છેદ ૧૮ અને ૨૫, જે આ કેસના હેતુ માટે સુસંગત છે, તે નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૧૮. રમેશ કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના તેમના લોર્ડશીપ્સ [(૨૦૦૫) ૩ એસસીસી ૫૦૭:૨૦૦૫ એસ. સી. સી. (ક્રિમિનલ) ૭૩૫] એ માનીને ખુશ થયા હતા કે ફરિયાદી દ્વારા દિયરસામે કરવામાં આવેલા ટાલવાળા આક્ષેપો સૂચવે છે કે માહિતી આપનાર શક્ય તેટલા વધુ પતિના સંબંધીઓને જોડવાની ચિંતા કરે છે.એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે ન તો એફ. આઈ. આર. કે ન તો આરોપપત્ર મેજિસ્ટ્રેટને અપીલકર્તાઓ સામેના કથિત ગુનાઓની નોંધ લેવા માટે કાનૂની આધાર પૂરો પાડે છે.વિદ્વતાપૂર્ણ ન્યાયાધીશોએ એવું કહીને ખુશી વ્યક્ત કરી હતી કે એફ. આઈ. આર. માં આરોપો અને આરોપપત્રની સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને, કલમ ૪૮૮-એ, ૪૦૬ આઈ. પી. સી. અને દહેજ પ્રતિબંધ અધિનિયમની કલમ ૪ હેઠળ કોઈ પણ કથિત ગુનાઓ ફરિયાદીના

પતિની પરિણીત બહેન સામે કરવામાં આવ્યા ન હતા, જે નિર્વિવાદ રીતે ફરિયાદીના પતિના પરિવાર સાથે રહેતી ન હતી. સુપ્રીમ કોર્ટના તેમના લોર્ડશીપ્સે એવું કહીને ખુશી વ્યક્ત કરી હતી કે હાઈકોર્ટે સાળીને ટ્રાયલની અગ્નિપરીક્ષા તરફ ધકેલી દેવી ન જોઈએ. તદનુસાર, અપીલકર્તાઓ સામેની કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવી હતી અને અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

રપ. જો કે, અમે સાવચેતીના રૂપમાં ઉમેરવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ કે અમારું ખોટું અર્થઘટન ન થઈ શકે, જેથી એવું અનુમાન લગાવી શકાય કે જો આપેલ કેસમાં એફ. આઈ. આર. માં નામ આપવામાં આવેલા પરિવારના સભ્યોની સંડોવણી દર્શાવતા ખુલ્લેઆમ કૃત્યના આક્ષેપો હોય, તો પણ સંજ્ઞાન અન્યાયી હશે, પરંતુ અમે જે વાત પર ભાર મૂકવા માંગીએ છીએ તે એ છે કે, જો જે એફ. આઈ. આર. છે તે સહ-આરોપી સામે ખાસ કરીને વૈવાહિક ઝઘડાથી ઉદ્ભવતા કેસમાં આરોપી સામેના ચોક્કસ આરોપોને વધુ જાહેર કરતી નથી, તો તે કાયદાકીય અને ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો સ્પષ્ટ દુરુપયોગ હશે. જ્યાં સુધી એફ. આઈ. આર. ચોક્કસ આરોપો જાહેર ન કરે ત્યાં સુધી એફ. આઈ. આર. ની સુનાવણી થવી જોઈએ, જે અદાલતને મુખ્ય આરોપીના સંબંધીઓ સામેના

કથિત ગુનાની નોંધ લેવા માટે સમજાવશે, જેઓ પ્રથમ દષ્ટિએ ફરિયાદી પત્નીના શારીરિક અને માનસિક ત્રાસમાં સંડોવાયેલા હોવાનું જણાતું નથી.તે ઉલ્લેખ કરવા માટે ઘણા બધા કેસોમાં સ્થાપિત સિદ્ધાંત છે, કે જો એફ. આઈ. આર. કોઈ ગુનાનો ખુલાસો કરતી નથી, તો અદાલત કાયદાની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગને અટકાવતી કાર્યવાહીને રદ કરવામાં ન્યાયી ગણાશે.સાથે સાથે, અદાલતોએ રદ કરવાની બાબતોમાં સાવચેતીભર્યો અભિગમ અપનાવવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે, ખાસ કરીને વૈવાહિક વિવાદોના કિસ્સાઓમાં, પછી ભલે એફ. આઈ. આર. હકીકતમાં મુખ્ય આરોપીના સંબંધીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા ગુનાનો ખુલાસો કરે અથવા એફ. આઈ. આર. પ્રથમ દષ્ટિએ ફરિયાદકર્તાના કહેવા પર આરોપીના સમગ્ર પરિવારને સામેલ કરીને વધુ પડતી નકલનો કેસ જાહેર કરે, જે તેના નવા વૈવાહિક વાતાવરણમાં પતાવટ કરતી વખતે પ્રારંભિક સમસ્યા અથવા ઘરેલું ઝઘડાઓના ઝઘડાથી ઉદ્ભવતા તેના ગુણોનું સમાધાન કરવા માટે બહાર નીકળે છે.”

૧૨. બીજા સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદના અવલોકન અને સીઆરપીસીની કલમ ૧૭૩ (૨) હેઠળ પોલીસ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા અંતિમ અહેવાલ પરથી અમારો મત છે કે ઉપરોક્ત ચુકાદો અપીલકર્તાઓના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપે છે.સામાવાળા વતી દાખલ કરવામાં

આવેલા પ્રતિ-સોગંદનામામાં પણ નં.૧ અને ૨, તે વિવાદિત નથી કે પ્રથમ અપીલકર્તા ખલીલાબાદ શાખામાં આઈ. સી. આઈ. સી. આઈ. બેંકમાં કામ કરતો હતો, પરંતુ માત્ર એટલું જ કહ્યું હતું કે રાત્રે ૮ વાગ્યા સુધીમાં ગોરખપુર પહોંચવાની સંભાવના છે, જો કે ઈજાઓનો આરોપ હોવા છતાં, પોસ્ટમોર્ટમ પ્રમાણપત્રમાં અન્ય કોઈ બાહ્ય ઈજાઓ જોવા મળી નથી, સિવાય કે એક જ પૂર્વ-શબપરીક્ષણની ઈજા જે ગરદનની આસપાસ અસ્થિબંધનનું નિશાન છે, અને મૃત્યુનું કારણ શ્વાસ રૂંધાઈ જવા તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યું છે.અપીલકર્તાઓના કેસ અને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો વિચાર છે કે અપીલકર્તાઓ સામે અસ્પષ્ટ અને પાયાવિહોણા આક્ષેપો સિવાય, કથિત ગુનાઓ માટે તેમની સામે કાર્યવાહી કરવા માટે અપીલકર્તાઓની સંડોવણી જાહેર કરતા કોઈ ચોક્કસ આક્ષેપો નથી.ગીતા મેહરોત્રા અને અન્ય ૧ ના કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને, જે અપીલકર્તાઓના કેસને સંપૂર્ણપણે લાગુ પડે છે, અમારો મત છે કે કાર્યવાહીને રદ કરવા માટે તે યોગ્ય કેસ છે.

૧૩. ઉપરોક્ત કારણોસર, આ અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને હાઈકોર્ટ દ્વારા અરજી નંબર ૪૪૪૭૫/૨૦૧૮ માં પસાર કરાયેલા ૧૦/૧૨/૨૦૧૮ ના વિવાદિત આદેશને રદ કરવામાં આવે છે.પરિણામે, આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૯૮-એ, ૩૨૩,૫૦૪,૫૦૬,૩૦૪-બી અને ડી. પી.

અધિનિયમની કલમ ૩ અને ૪ હેઠળ ગુનાઓ માટે ગોરખપુર જિલ્લાના પી. એસ.-કોટવાલીની ફાઇલ પર નોંધાયેલ એફ. આઈ. આર. નંબર ૧૩૬/૨૦૧૮ તારીખની ૧૨/૧૦/૨૦૧૮ તારીખની ચાર્જશીટ અને ગોરખપુરના ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા પસાર કરાયેલ ૨૨/૧૦/૨૦૧૮ તારીખનો પરિણામી આદેશ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.